

Rezolucija Europskog parlamenta od 9. srpnja 2015. o obilježavanju sjećanja na Srebrenicu

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 7. srpnja 2005.[\(1\)](#) i Rezoluciju od 15. siječnja 2009.[\(2\)](#) o Srebrenici,
- uzimajući u obzir odredbe Opće deklaracije o ljudskim pravima, Europske konvencije o ljudskim pravima i Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima, kojima se priznaju prava svih ljudi na život, slobodu, osobnu sigurnost te slobodu mišljenja, savjesti i vjeroispovijesti,
- uzimajući u obzir Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine (BiH), s druge strane, koji je potpisan u Luxembourg 16. lipnja 2008. i koji je stupio na snagu 1. lipnja 2015.,
- uzimajući u obzir rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 827 od 25. svibnja (1993.), 1551 od 9. srpnja (2004.) i 1575 od 22. studenoga (2004.),
- uzimajući u obzir članak 123. stavke 2. i 4. Poslovnika,

A. budući da se 11. srpnja 2015. obilježava 20. obljetnica genocida i etničkog čišćenja koji su se tijekom rata u Bosni dogodili u Srebrenici i u okolici Srebrenice, što bi nas iznova trebalo podsjetiti na opasnosti ekstremnih oblika nacionalizma i netolerancije u društvu, koji se dodatno pogoršavaju u okviru rata;

B. budući da su 11. srpnja 1995. bosanski grad Srebrenicu, koji je Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda svojom Rezolucijom br. 819 od 16. travnja 1993. proglasilo zaštićenom zonom, osvojile snage bosanskih Srba predvođene generalom Ratkom Mladićem i pod vodstvom tadašnjeg predsjednika Republike Srpske Radovana Karadžića;

C. budući da su snage bosanskih Srba pod zapovjedništvom generala Mladića i paravojne jedinice, uključujući neregularne policijske jedinice, tijekom nekoliko dana pokolja nakon pada Srebrenice masovno pogubile više od 8 000 muslimanskih muškaraca i dječaka koji su bili potražili zaštitu u tom području pod kontrolom Zaštitnih snaga Ujedinjenih naroda (UNPROFOR); budući da je gotovo 30 000 žena, djece i starijih osoba prisilno protjerano u kampanji etničkog čišćenja velikih razmjera, što taj događaj čini najvećim ratnim zločinom koji se od kraja Drugog svjetskog rata dogodio u Europi;

D. budući da su tragični događaji u Srebrenici preživjele ostavili s dubokim emocionalnim ožiljcima te stvorili dugotrajne prepreke političkom pomirenju među etničkim skupinama u Bosni i Hercegovini (BiH);

E. budući da su pokolj u Srebrenici kao genocid prepoznali i Međunarodni kazneni sud za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) u Presudi Žalbenog vijeća u predmetu Tužitelj protiv Radislava Krstića, broj predmeta: IT-99-33, od 19. travnja 2004. i Međunarodni sud (ICJ) u predmetu koji se odnosi na primjenu Konvencije o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida (Bosna i

Hercegovina protiv Srbije i Crne Gore) od 27. veljače 2007., str. 127., stavak 297. (ICJ);

F. budući da su postrojbe bosanskih Srba odgovorne za brojne povrede Ženevskih konvencija usmjerene protiv civilnog stanovništva Srebrenice, uključujući protjerivanje tisuća žena, djece i starijih osoba te silovanja velikog broja žena;

G. budući da tijela gotovo 1 200 muškaraca i dječaka iz Srebrenice još nisu locirana ni identificirana unatoč naporima da se otkriju i ekshumiraju masovne grobnice i individualni grobovi;

H. budući da je 1999. glavni tajnik UN-a u svom izvješću o padu Srebrenice izjavio da UN nije uspio provesti svoj mandat, posebno u pogledu zaštite takozvanih „zaštićenih zona” te da stoga snosi dio odgovornosti;

I. budući da je EU izgrađen na mirnom suživotu i predanoj suradnji među svojim članovima; budući da je odlučnost da se spriječe ponovni ratovi i zločini kojima se krši međunarodno humanitarno pravo u Europi jedan od glavnih motiva procesa europskih integracija;

J. budući da je 30. siječnja 2015. Međunarodni kazneni sud za bivšu Jugoslaviju potvrdio kaznu petorici visokorangiranih časnika vojske bosanskih Srba osuđenih za sudjelovanje u genocidu u Srebrenici 1995. godine; budući da su neki od osuđenih časnika bili izravno podređeni bivšem vojnom zapovjedniku bosanskih Srba Ratku Mladiću, kojem se trenutačno sudi na Međunarodnom kaznenom sudu za bivšu Jugoslaviju zbog zločina koji uključuju genocid;

1. obilježava sjećanje na sve žrtve genocida u Srebrenici i okrutnosti počinjenih tijekom ratova u bivšoj Jugoslaviji te svim žrtvama odaje počast; izražava sućut i solidarnost s obiteljima žrtava, od kojih mnoge žive bez konačne potvrde o sudbini svojih srodnika;

2. na najsnažniji mogući način osuđuje genocid u Srebrenici; odlučno izjavljuje da se takvi strašni zločini ne smiju više nikada ponoviti i navodi da će učiniti sve u svojoj moći da spriječi ponovno počinjenje takvih djela; odbacuje sve oblike negiranja, relativizacije ili pogrešnog tumačenja tog genocida;

3. ističe potrebu da politički predstavnici u Bosni i Hercegovini priznaju prošlost kako bi zajedno radili na boljoj budućnosti za sve građane u zemlji; naglašava važnost uloge koju u tom teškom procesu mogu imati susjedne zemlje, vjerske vlasti, civilno društvo, umjetnost, kultura, mediji i obrazovni sustavi;

4. naglašava važnost posla koji je u tom smislu imao Međunarodni kazneni sud za bivšu Jugoslaviju i potrebu da se poduzmu sve mjere potrebne za ubrzanje suđenja i žalbenih postupaka te da ih se okonča bez nepotrebnog odgađanja; ponavlja da je na nacionalnoj razini potrebno posvetiti veću pozornost suđenjima za ratne zločine;

5. ponavlja predanost EU-a europskoj perspektivi i daljnjem procesu pristupanja Bosne i Hercegovine i svih država zapadnog Balkana EU-u; smatra da su regionalna suradnja i proces europskih integracija najbolji načini za promicanje pomirenja te prevladavanje mržnje i podjela;

6. poziva na razvoj obrazovnih i kulturnih programa kojima se promiče razumijevanje uzroka

tih okrutnosti i podiže razina svijesti o potrebi za gajenjem mira i promicanjem ljudskih prava i međuvjerske tolerancije; izražava svoju potporu organizacijama civilnog društva kao što su Majke enklava Srebrenica i Žepa zbog njihove ključne uloge u podizanju razine osviještenosti i izgradnji širih temelja za pomirenje među svim građanima te zemlje;

7. žali što Vijeće sigurnosti UN-a, čija je primarna odgovornost očuvanje međunarodnog mira i sigurnosti, nije usvojilo rezoluciju o obilježavanju sjećanja na genocid u Srebrenici. To je posebno vrijedno žaljenja uzimajući u obzir činjenicu da je Međunarodni sud, najviše sudbeno tijelo UN-a, ustanovio kako zločini počinjeni u Srebrenici predstavljaju genocid;

8. snažno pozdravlja odluku Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, usvojenu jednoglasno, kojom je 11. srpnja proglašen Danom žalosti u Bosni i Hercegovini;

9. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, vladama država članica, Vladi i Parlamentu Bosne i Hercegovine i njezinih entiteta, vladama i parlamentima zemalja zapadnog Balkana.

[\(1\)](#)SL C 157 E, 6.7.2006., str. 468.

[\(2\)](#)SL C 46 E, 24.2.2010., str. 111.